

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Motivace starších dospělých ke studiu na vysoké škole

Autor práce: Helena Halabíková

Obor studia: Pedagogika volného času

Posuzovaná diplomová práce čítá celkem 86 stran a člení se na pět kapitol, z nichž prvé čtyři jsou teoretické, zatímco pátá se věnuje výzkumu motivace starších dospělých ke studiu. Při zpracovávání své práce studentka čerpala z úctyhodného počtu 61 pramenů, ačkoli ty jsou různé kvality; jedná se i o motivační příručky a rozmanité internetové zdroje. Cenné je, že šest z nich je psáno v anglickém jazyce, takže autorka prokázala jistý stupeň jazykové vybavenosti.

Kapitoly jsou řazeny od nástinu obecnějších souvislostí až po samotný výzkum. Obecný kontext tématu je dán fenoménem stárnutí naší populace a z toho vyplývající potřebnosti „přípravy na stárnutí“, jejíž součástí může být též snaha neustrnout a věnovat se smysluplné činnosti, mezi něž další vzdělávání bezesporu patří. Nejprve autorka v první kapitole začleňuje takové vzdělávání do kontextu celoživotního procesu vzdělávání jednotlivce. Poté se v druhé kapitole věnuje specifickěji vzdělávání dospělých na terciární úrovni. Ti již podle autorky nepojímají vzdělávání jako důležitou součást přípravy na život, nýbrž jako doprovodný jev svého života.

Specificky se autorka věnuje studiu starších dospělých osob na vysokých školách v rámci kombinovaného studia. Vzhledem k takovému vymezení pak ve třetí kapitole podává charakteristiku starších dospělých, přičemž je definičně vymezuje jako věkovou kategorii přibližně mezi 45 a 60 (i více) lety života. Důležitou otázkou je motivace ke vzdělání, jíž se autorka zabývá ve čtvrté, tj. v poslední z teoreticky zaměřených kapitol. Rozlišuje vnitřní a vnější motivaci. K přiblížení rozmanitých typů motivace autorka též graficky reprodukuje pyramidu hierarchie potřeb podle Maslowa a učebních motivů podle Mužíka.

Nežli přistupuje ke svému osobnímu výzkumu, autorka prezentuje potřebnou metodologii s určitou mírou vědecké akribie. Výzkumné otázky jsou sice „pouze“ dvě, avšak vhodně objímají podstatu celé problematiky: totiž co motivuje starší dospělé ke studiu na vysoké škole a podle jakých kritérií posuzují přínosy studia. Z hlediska časového autorka prováděla výzkum od výběru respondentů, resp. informantů, až po definitivní zpracování odpovědí celkem po 10 měsících, což svědčí o tom, že práce je promyšlená a není výsledkem hektického sepisování na poslední chvíli. Informantů je celkově sedm, snad by bylo možno poznamenat, že vzhledem k posuzované kategorii (věk od 40 do 60 let) se jejich věk pohybuje pouze mezi 50 a 54 roky života. Výsledky rešerše výstižně ilustrují doširoka rozestřený vějíř motivací jednotlivců ke studiu.

Práce je psána pečlivě, bez zbytečných chyb, metodologicky soustavně, a má i uspokojivou grafickou podobu. Při diskusi by se mohla autorka soustředit na otázku věku. Nemělo by se stanovení věku kategorie starších dospělých posouvat směrem nahoru? Jak se prodloužil průměrný věk obyvatel ČR od roku 1989?

Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji klasifikaci **výborně (1)**

Posudek vypracoval: doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., Th.D., J.C.D.

Datum: 1. 5. 2017